

μπορεί και ποιος να προβληματιστεί δημόσια για κάποια θέματα που, να μην δεν συζητήθηκαν, αλλά υπήρχαν και υπάρχουν στα πίσω μέρη του μυαλού αλλά και της καρδιάς των Πασοκτζήδων.

Το θέμα της διαδοχής στην ηγεσία άλλους τους απασχολεί

per se και άλλοι το προσεγγίζουν με πολύ πιο σύνθετο τρόπο. Και οι δύο τρόποι είναι αποδεκτοί, αλλά η μεταξύ τους σύνθεση προϋποθέτει την αλληλοκατανόηση και το ξεκαθάρισμα των προσεγγίσεων. Η διάκριση μεταξύ τους γίνεται μόνο για λόγους ευκολίας περιγραφής και η

ταυτόχρονη χρήση τους και οι θεμιτές αλληλομεταπτώσεις και συνδυασμοί είναι στα σίγουρα η πραγματική κατάσταση.

Η πρώτη «απλή» προσέγγιση πηγάζει από το από που βλέπει ο καθένας να εξυπηρετείται καλύτερα ο ρόλος που επιφυλάσσει στον εαυτό του και εξαντλείται στην αναζήτηση τρόπων διατήρησης της εξουσίας. Προβάλλοντας τα προσωπικά οράματα και επιδιώξεις, ο καθένας δημιουργεί το δικό του σενάριο και τους πρωταγωνιστές και σκηνοθετεί τον εαυτό του. Εδώ χωρούν

εξυπηρετούν «ιδεολογικών» σκοπών. Είναι μία διαδικασίας που ξεκινά από το εσωτερικό του καθένα που την υπηρετεί και στην συνέχεια προσπαθεί να χωρέσει την πολυσύνθετη κομματική και πολιτική πραγματικότητα. Μπορεί δε, για λόγους συντομίας να χαρακτηριστεί σαν «εσωστρεφής», και κυριαρχική σημασία δίνεται στην πάση θυσία διατήρηση του κόμματος στην εξουσία και ως έχει.

Η δεύτερη «συνθετική» προσέγγιση αγνοεί αρχικά τα κομματικά δεδομένα (τα οποία αξιοποιεί στην συνέχεια) και προσπαθεί να φανταστεί το όραμα για την Ελλάδα του παρόντος και του μέλλοντος. Το θέμα είναι τεράστιο, αλλά εν μέσω της παγκοσμιοποίησής και των διλημάτων που τίθενται παγκόσμια για την σοσιαλδημοκρατία, μία σύνθεση που ήδη έχει αρχίσει να αποκτά σάρκα και οστά στην χώρα μας θα μπορούσε να είναι και η παρακάτω. Βλέπουμε μία Ελλάδα, ανοικτή οικονομικά, πολιτιστικά και κοινωνικά, «φάρο του Ευρωπαϊκού Συνασπισμού». Η χρήση του χαρακτηρισμού «Ευρωπαϊκού» αντί «Δυτικού» δεν είναι τυχαία. Η Ευρώπη των λαών, αυτή που οραματίστηκαν οι ιδρυτές της, μία Ευρώπη από τον Ατλαντικό ως και την Σιβηρία για την οποία άνοιξε δρόμους η Ostpolitik του Β. Μπραντ και

παρά να «καταρριφθεί» από την Ελλάδα, αλλά από τον Ελληνικό πολιτισμό. Υπάρχουν δε πολλοί που δεν θα ανεχτούν εύκολα ένα τέτοιο ρόλο, αν υιοθετηθεί για την επίτευξη του μία καθαρά ανταγωνιστική πρακτική. Η ανθρώπινη χρήση των «αγορών», τα ανθρώπινα δικαιώματα, η «ήρεμη» στρατιωτική δύναμη, δεν μπορούν να συμβιβαστούν ούτε με το αμερικανικό ούτε με το ασιατικό «μοντέλο». Αργά η γρήγορα αυτή θα είναι η σύγκρουση». Η σύγκρουση είναι ήδη γιγαντιαίων διαστάσεων και την στενεύουμε αν την δούμε μόνο με στρατιωτικούς ή οικονομικούς όρους. Σε αυτό το Ευρωπαϊκό όραμα χωράει και το μη φονταμενταλιστικό μέρος του Ισλάμ (στο οποίο χρωστάμε εν πολλοίς την διατήρηση και εμπλουτισμό του αρχαίου ελληνικού πνεύματος). Γίνεται έτσι φανερό το εύρος αλλά και οι αντιδράσεις που θα υπάρξουν. Σε καμία δε περίπτωση δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στην σημερινή Ευρώπη (και στη Ελλάδα φυσικά) υπάρχουν και οι «πέμπτες φάλαγγες» των «αντιπάλων». Ίσως μάλιστα να μπήκαν ήδη και στην Ελληνική Βουλή.

Από αυτό το «υψηλό» επίπεδο προβληματισμού πρέπει κάποιος, που δεν αρκείται στην πρώτη (εσωστρεφή) προσέγγιση για το μέλλον του

και, τέλος, στα πρόσωπα που θα υπηρετήσουν καλύτερα το νέο όραμα και θα οδηγήσουν το κόμμα σε νέα περίοδο συσπείρωσης και μαζικότητας και νέες συλλογικές κατακτήσεις και εκλογικές νίκες. Οι κομματικές επιτηρίδες και οι τρόποι του «έτσι κάνουμε εμείς τα πράγματα» θα έρθουν στην σχετική θέση που τους αρμόζει και δεν θα αποτελούν τροχοπέδη.

Αν επικρατήσουν παρόμοιες πρακτικές ανάλυσης - σύνθεσης και μετάφρασης στο συγκεκριμένο, πιστεύω ότι πολλά ερωτήματα όπως τα παρακάτω θα βρουν εύκολη απάντηση.

- Κλείσιμο του κόμματος στον εαυτό του και τονισμό των παλιών διλημάτων η κόμμα ανοικτού τύπου που δεν φοβάται την ανενδοίαστη και κοσμοπολίτικη (όπως έκαναν πάντα οι Έλληνες από την αρχαιότητα) συνεύρεσή με τους Ευρωπαϊκούς λαούς;

- Απλοί παρακολουθητές των Ευρωπαϊκών δρώμενων η διεκδίκηση κυριαρχικού σε οραματικό επίπεδο ρόλου;

- Συμπόρευση με το φιλουπερατλαντικό μέρος της Ευρώπης (με ελάχιστη λαϊκή απίχηση αλλά μεγάλη προς το παρόν δυνατότητα παρέμβασης) η με την αυθεντικά και διεκδικητικά Ευρωπαϊκή τάση;

αμείγως πολιτική παρέμβαση με όλες τις αναγκαίες τομές και συγκρούσεις?

Η θετική απάντηση στα παραπάνω και σε όποια παρόμοια ερωτήματα τεθούν, συνιστά δημιουργική φυγή προς τα εμπρός, ξεπερνάει στα σίγουρα την σημερινή μορφή αντιπολίτευσης (με μόνο μέλημα την κατάληψη των ανακτόρων) και αγκαλιάζει κόσμο πολύ περισσότερο από τους ψηφοφόρους του ΠΑΣΟΚ (ορθοδοξία, πολιτισμός, ομογένεια κλπ). Είναι δε, αν μη τι άλλο, κάτι που μπορεί να «ζεστάνει» και να επανασυσπειρώσει τον «κρύο» σήμερα και χωρίς μεγάλους κινητήριους στόχους κόσμο του ΠΑΣΟΚ. Μετά θα επιλέξουμε και τον καταλληλότερο πρόεδρο που θα μπορέσει να υπηρετήσει όποιους στόχους η έχουμε βάλει. Δεν μας χρειάζεται μια προσωποποιημένη αναμείριση «πασαρέλας». Μάλλον δε δεν θα πρέπει να γίνουν όλα αυτά «στην τούρλα του Σαββάτου» γιατί «της νύχτας τα καρώματα τα βλέπει η μέρα και γελά». Όχι πολύ σύντομα αλλά όχι και πολύ αργά, καθώς η «δεξιά» «πήρε πολύ αέρα στα πανιά της».

Και πρώτα απ' όλα να είμαστε όλοι, σε όλα τα κόμματα καλά.

**ΧΑΡΙΑΛΟΣ
ΜΑΚΡΥΓΙΩΡΓΟΣ**

